



## ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΓΝΩΣΗ

Μαθαίνοντας πώς να γνωρίσετε τον κόσμο μέσα από τα μάτια του μυαλού  
σας, του Ιμμάνουελ Καντ

<b>Μαθησιακοί Στόχοι</b>	Ο πρωταρχικός μαθησιακός στόχος αυτού του σχεδίου μαθήματος είναι οι μαθητές να αποκτήσουν κάποιες βασικές γνώσεις φιλοσοφίας και συγκεκριμένα της φιλοσοφίας του Ιμμάνουελ Καντ . Οι μαθητές θα αποκτήσουν μια εικόνα για το πώς αποκτάται η γνώση και τη δύναμη που αποκτά κάθε άτομο μέσω της νέας γνώσης κατά τη λήψη καθημερινών αποφάσεων.
<b>Μαθήματα</b>	Κοινωνικές επιστήμες, Φιλοσοφία, Ψυχολογία
<b>Προτεινόμενη Ηλικία (10-12 ή 12-14)</b>	12-14
<b>Αριθμός εμπλεκόμενων μαθητών</b>	Έως 25 μαθητές, χωρισμένοι σε ομάδες (3-4 μαθητές ανά ομάδα)
<b>Διάρκεια</b>	90 λεπτά
<b>Δεξιότητες που αναπτύσσονται</b>	Κριτική σκέψη, ηθικός συλλογισμός, λογική
<b>Απαιτούμενα Υλικά</b>	Μολύβια, μαρκαδόροι, πίνακας
<b>Βέλτιστες πρακτικές συμπεριληπτικής εκπαίδευσης</b>	Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι αυτό το σχέδιο μαθήματος θα συζητήσει ορισμένα ευαίσθητα θέματα, όπως ο προβληματισμός σχετικά με την αξία της ζωής και τη σημασία της σκέψης ως προς τις καθημερινές αποφάσεις και τους μελλοντικούς στόχους. Επομένως, είναι σημαντικό τα παιδιά να αισθάνονται άνετα και σίγουρα να μοιραστούν τις απόψεις τους καθώς και τις ανησυχίες τους μέσα στο περιβάλλον της τάξης. Για τους νεότερους μαθητές, θα μπορούσατε να χρησιμοποιήσετε σχέδια για να τους βοηθήσετε να εκφράσουν τις απόψεις και τις σκέψεις τους σχεδιάζοντας.



## Οδηγίες για την εφαρμογή του σχεδίου μαθήματος

Αυτό το σχέδιο μαθήματος έχει ως στόχο να εισαγάγει τους μαθητές στη γνώση, την αντίληψη και τις αισθήσεις του φιλοσοφικού έργου του Ιμμάνουελ Καντ και πώς διαφέρουν οι άνθρωποι και τα ζώα με βάση αυτό.

Ο στόχος αυτού του σχεδίου μαθήματος είναι να βοηθήσει τους μαθητές να ενισχύσουν τις κοινωνικές τους δεξιότητες και να κατανοήσουν τη σημασία της λογικής σκέψης και της επαρκούς γνώσης ενός θέματος πριν από τη λήψη αποφάσεων. Αυτό το σχέδιο μαθήματος χρησιμοποιεί την προσέγγιση του φιλοσόφου Ιμμάνουελ Καντ ως προς την συμπεριφορά των ανθρώπων ο ένας προς τον άλλον, η οποία επηρεάζεται από τον τρόπο σκέψης των ανθρώπων και τις αποφάσεις που λαμβάνουν με βάση τις γνώσεις που έχουν.

### Βήμα 1: Εισαγωγή στο φιλοσοφικό θέμα (15 λεπτά)

Στο πρώτο βήμα, θα πρέπει να ζητήσετε από τους μαθητές σας να συζητήσουν τον ορισμό του φιλοσόφου. Τι νομίζουν ότι κάνει ένας φιλόσοφος; Για να γίνει αυτό πιο οπτικό, γράψτε το όνομα του φιλοσόφου Ιμμάνουελ Καντ στο κέντρο, σε έναν πίνακα και ζητήστε από τους μαθητές σας να γράψουν τη γνώμη και τις σκέψεις τους και στον πίνακα.

Στη συνέχεια, θα πρέπει να μοιραστείτε κάποιες πληροφορίες σχετικά με τον Καντ με τους μαθητές σας. Θα μπορούσατε επίσης να τους ζητήσετε να διαβάσουν τα ηλεκτρονικά βιβλία και τις αφηγηματικές ιστορίες για τον Καντ, που αναπτύχθηκαν από το έργο Little Philosophers της ΕΕ για να βρουν έτσι οι ίδιοι κάποιες βασικές πληροφορίες για τη ζωή και το φιλοσοφικό του έργο.

Μπορείτε να αποκτήσετε πρόσβαση σε αυτά τα στοιχεία [εδώ](#). Τέλος, μπορείτε να ζητήσετε από τους μαθητές σας να δημιουργήσουν μια οριζόντια χρονογραμμή για τη ζωή και τη φιλοσοφία του Ιμμάνουελ Καντ. Παράδειγμα:





Οι μαθητές μπορούν να χρησιμοποιήσουν το διαδικτυακό εργαλείο σχεδίασης Canva για να δημιουργήσουν εικόνες για τη ζωή και το έργο του Καντ. Σύνδεσμος στο Canva: [εδώ](#).

Πριν προχωρήσετε στην επόμενη δραστηριότητα, θα πρέπει να κάνετε μερικές ερωτήσεις στους μαθητές σας:

- Πώς επηρέασε τη φιλοσοφία του η παιδική ηλικία του Καντ;
- Βρίσκετε ομοιότητες ανάμεσα σε εσάς και κάποιους από τους συμμαθητές σας;
- Γιατί πιστεύετε ότι οι άνθρωποι διαμορφώνουν τις δικές τους απόψεις για διάφορα θέματα;

Μέσα από αυτές τις ερωτήσεις, οι μαθητές θα καταλάβουν ότι κάθε άτομο είναι διαφορετικό και θα συζητήσουν πώς η παιδική ηλικία ενός ατόμου μπορεί να καθορίσει ποιοι είναι και πώς αναπτύσσονται καθώς μεγαλώνουν.

## Βήμα 2: Οι μαθητές φτιάχνουν τους δικούς τους χρυσούς κανόνες (15 λεπτά)

Σε αυτό το στάδιο, μπορείτε να παρουσιάσετε το παιχνίδι «Χρυσό Κανόνες» στους μαθητές σας. Σε αυτό το παιχνίδι, οι μαθητές καλούνται να δημιουργήσουν τους δικούς τους χρυσούς κανόνες με βάση τους χαρακτήρες τους, την καθημερινή τους ζωή και τις γνώσεις τους για το τι θεωρούν σωστό και τι λάθος.

Κάθε μαθητής θα πρέπει να γράψει 2 έως 3 χρυσούς κανόνες και στη συνέχεια θα πρέπει να μοιραστεί αυτούς τους κανόνες με την υπόλοιπη τάξη. Για να εμπνεύσετε τους μαθητές σας, μπορείτε να μοιραστείτε μερικούς απλούς χρυσούς κανόνες ως παράδειγμα:

- Δεν πρέπει να τρώτε περισσότερα από 1 επιδόρπιο/γλυκό/καραμέλα την εβδομάδα, καθώς κάνουν κακό στην υγεία σας.
- Αποφύγετε να αφιερώνετε πάρα πολύ χρόνο στην τηλεόραση.
- Κοιμηθείτε νωρίς, ώστε να μην είστε κουρασμένοι κατά τη διάρκεια του σχολείου.
- Αν κάνει κρύο έξω, φορέστε μπουφάν ή παλτό.

Αυτοί οι απλοί χρυσό κανόνες είναι βασικά πληροφορίες που οι μαθητές συχνά ακούν από τους γονείς ή τους δασκάλους τους. Μερικές φορές, ακόμη και αν δεν τους αρέσουν αυτοί οι «κανόνες», γνωρίζουν ότι είναι για τη δική τους υγεία και ασφάλεια.

Πριν προχωρήσετε στην επόμενη δραστηριότητα, θα πρέπει να γράψετε το ακόλουθο απόφθεγμα στον πίνακα:

**«Όλες οι γνώσεις μας ξεκινούν με τις αισθήσεις, προχωρούν στη συνέχεια στην κατανόηση και τελειώνουν με τη λογική» (Ιμάνουελ Καντ).**

## Βήμα 3: Συζήτηση για την παραβίαση των χρυσών κανόνων (30 λεπτά)



Σε αυτό το στάδιο, οι μαθητές θα συζητήσουν την παραβίαση των χρυσών κανόνων που έχουν δημιουργήσει στο παρελθόν. Κατά τη διάρκεια της ομαδικής συζήτησης, οι μαθητές θα συζητήσουν επίσης το απόφθεγμα του Καντ σχετικά με τη γνώση, ποιες είναι οι αισθήσεις, τι είναι κατανόηση και τι είναι λογική.

Στην αρχή, το απόφθεγμα μπορεί να φαίνεται πολύ αφηρημένο και δύσκολο για τους μαθητές να το εξηγήσουν. Για να βοηθήσετε τους μαθητές να κατανοήσουν αυτό το απόφθεγμα, θα πρέπει να χρησιμοποιήσετε τους χρυσούς κανόνες τους ως παράδειγμα.

Λαμβάνοντας υπόψη τον χρυσό κανόνα «Δεν πρέπει να τρώτε περισσότερα από 1 επιδόρπιο/γλυκό/καραμέλα την εβδομάδα, καθώς κάνουν κακό στην υγεία σας», για παράδειγμα. Οι μαθητές θα πρέπει να συζητήσουν τι θα συμβεί αν φάνε πολλά γλυκά. Για παράδειγμα, μπορεί να αρχίσουν να αισθάνονται αδιαθεσία ή να έχουν πόνο στο στομάχι. Μόλις αισθανθούν αδιαθεσία, οι αισθήσεις τους θα τους προειδοποιήσουν αμέσως ότι πρέπει να σταματήσουν να τρώνε. Ως αποτέλεσμα, θα καταλάβουν ότι η κατανάλωση πολλών γλυκών μπορεί να έχει αρνητικές συνέπειες στην υγεία τους. Τέλος, αποκτούν τη γνώση ότι δεν πρέπει να τρώνε πολλά γλυκά ταυτόχρονα.

#### **Βήμα 4: Κατανόηση της σημασίας της λογικής (30 λεπτά)**

Μόλις οι μαθητές εξοικειωθούν με την έννοια της γνώσης, θα πρέπει να συζητήσουν τη σημασία της λογικής. Στις περισσότερες περιπτώσεις, ένα άτομο καταλήγει σε ένα συμπέρασμα που βασίζεται σε μια σειρά λογικών ισχυρισμών. Αλλά τι συμβαίνει με τα ζώα;

Για να κατανοήσουν πραγματικά τη σημασία της λογικής και του συλλογισμού στις καθημερινές τους δραστηριότητες και τη λήψη αποφάσεων, οι μαθητές θα πρέπει να συγκρίνουν τις αντιδράσεις τους με τις αντιδράσεις των ζώων.

Σε αυτό το στάδιο, θα πρέπει να χωρίσετε τους μαθητές σε ομάδες (3-4 μαθητές ανά ομάδα) και να τους δώσετε δύο άδεια φύλλα χαρτιού A4. Στο ένα χαρτί θα πρέπει να γράψουν «Άνθρωποι» και στο άλλο «Ζώα».

Στη συνέχεια, θα πρέπει να τους ζητήσετε να γράψουν την κατανόηση και τις συμπεριφορές των ανθρώπων και των ζώων σε διαφορετικές εγκαταστάσεις. Για παράδειγμα:

- Προϋπόθεση 1: Υπάρχει μια μπάλα στη μέση της τάξης. Τι θα έκανε ένας άνθρωπος; Τι θα έκανε ένα ζώο;
- Προϋπόθεση 2: Υπάρχει γάλα στο πάτωμα. Τι θα έκανε ένας άνθρωπος; Τι θα έκανε ένα ζώο;

Μερικά από τα σχόλια τα οποία οι μαθητές θα μπορούσαν να συζητήσουν με βάση αυτά τα παραδείγματα περιλαμβάνουν:



- Προϋπόθεση 1: Ένας άνθρωπος θα αναρωτηθεί πώς εμφανίστηκε η μπάλα στην τάξη. Ποιος είναι ο ιδιοκτήτης της μπάλας; Πρέπει οι μαθητές να παίζουν με την μπάλα; Μπορεί να ζητήσουν την άδεια του δασκάλου τους κ.λπ. Από την άλλη πλευρά, ένα ζώο θα αρχίσει να παίζει με την μπάλα, χωρίς περαιτέρω σκέψεις.
- Προϋπόθεση 2: Οι μαθητές θα σκεφτούν να καθαρίσουν το πάτωμα. Μπορεί να προσπαθήσουν να μάθουν αν το γάλα διαρρέει από τις τσάντες ενός συμμαθητή τους και ενδεχομένως να χρησιμοποιήσουν ένα ποτήρι για να ρίξουν το υπόλοιπο γάλα, ώστε να μην χυθεί. Από την άλλη πλευρά, ένα ζώο θα έπινε απλώς το γάλα από το πάτωμα.

Αυτή η ομαδική συζήτηση βοηθά τους μαθητές να κατανοήσουν ότι ενώ οι άνθρωποι προσπαθούν να βρουν το σκεπτικό πίσω από διαφορετικές καταστάσεις, τα ζώα βασίζονται στις αισθήσεις τους χωρίς να προσπαθούν να κατανοήσουν περαιτέρω μια κατάσταση.

## Αναφορές:

Wikipedia. Emmanuel Kant.

[https://en.wikipedia.org/wiki/Immanuel\\_Kant](https://en.wikipedia.org/wiki/Immanuel_Kant).

Britannica. Immanuel Kant.

<https://kids.britannica.com/students/article/Immanuel-Kant/275227>.

McLaughlin Jeff. Immanuel Kant – On the Sources of Knowledge. (2017).

<https://pressbooks.bccampus.ca/classicreadings/chapter/immanuel-kant-on-the-sources-of-knowledge/>.

Little Philosophers. EU project Results. <https://littlephilosophers.eu/project-results/>.

Canva, <https://www.canva.com/>.